

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **E. P.**, zast. JUDr. Josefem Jurasem, advokátem se sídlem Jiráskovo náměstí 121/8, Ostrava, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Opavě**, se sídlem Praskova 194/11, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2017, č. j. ZKI OP-O-67/1079/2016-19, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 27. 2. 2019, č. j. 65 A 44/2017 - 63,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 3. 2017, č. j. ZKI OP-O-67/1079/2016-19, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálního pracoviště Prostějov (dále jen „katastrální úřad“), ze dne 3. 10. 2016, sp. zn. OR-298/2016-709-20. Katastrální úřad tímto rozhodnutím nevyhověl nesouhlasu žalobkyně s neprovedením opravy chybného geometrického a polohového určení nemovitostí v katastrálním operátu, neboť dospěl k závěru, že se nejedná o chybu v katastrálním operátu dle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“).

[2] Proti napadenému rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou u Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“), který ji napadeným rozsudkem zamítl. Neztotožnil se s názorem žalobkyně, že stav katastrálního operátu neodpovídá obsahu nabývacích listin, protože hranice mezi pozemky parc. č. X a X v k. ú. X není totožná s jejich zaměřením v roce 1968. Uvedl, že není pravdou, jak se domnívá žalobkyně, že hranice mezi pozemky parc. č. X a X byla vytyčena geometrickým plánem z roku 1990,

neboť tímto geometrickým plánem byla do katastru nemovitostí zapsána pouze budova č. e. X. Hranice mezi těmito pozemky je tedy stále určena podle geometrického plánu z roku 1968. Úprava katastrálních map v roce 2012 reagující na chybu při obnově katastrálního operátu, pro jejíž účely byl vypracován neměřický záznam č. 144, který nahradil záznam č. 139, však byla provedena v zákonných mezích a v souladu s geometrickým plánem z roku 1968. Katastrální úřad vyšel i ze správného určení bodu kvality a následného vypočtení velikosti zákonných odchylek podle bodu 15.6 přílohy vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „katastrální vyhláška“), a správně zvolil kód kvality bodu 8 a nikoli 3, jak požadovala žalobkyně. Krajský soud tedy uzavřel, že správní orgány vycházely při určení hranice mezi pozemky parc. č. X a X z geometrického plánu z roku 1968, nikoli z geometrického plánu z roku 1990, jak tvrdila žalobkyně. Případné nepřesnosti v průběhu hranice mezi předmětnými pozemky nepřesáhly mezní odchylky stanovené zákonem, a správní orgány tedy nepochybily, když návrhu žalobkyně na opravu chyby v katastrálním operátu nevyhověly.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, kterou založila na důvodech podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Odůvodnění napadeného rozsudku je pro stěžovatelku nesrozumitelné v tom smyslu, že z něj nelze rozpoznat, z jakého důvodu byla žaloba zamítnuta. Krajský soud v bodě 44. s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu uzavírá, že nejsou splněny podmínky pro opravu chyby, neboť mezi vlastníky sousedních pozemků neexistuje dohoda, kudy přesně má vést hranice mezi pozemky. To znamená, že v katastrálním operátu je chyba, nelze ji však odstranit postupem opravy chyby podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona. Současně však v bodě 55. uzavřel, že v katastrálním operátu při vyznačení předmětné hranice žádná chyba není. Proto stěžovatelka považuje rozsudek za nepřezkoumatelný.

[5] Dále namítla, že ačkoliv pozemky p. č. X a X měly být stejné, nyní tomu tak již není, neboť pozemek v jejím vlastnictví p. č. X má šířku pouze 11,70 m, zatímco sousední pozemek p. č. X je široký 15,70 m. Tímto pochybením se část její rekreační chaty s č. e. X ocitla na pozemku vedlejším ve vlastnictví jiné osoby. Podkladem pro zakreslení hranice p. č. X a p. č. X přitom měl být geometrický plán a plán č. zakázky 920-154-609-1968. Katastrální úřad však posunul tyto hranice v její neprospěch, a to při zaměření chaty č. e. X stojící na pozemku p. č. X, když vyšel z geometrického plánu z roku 1990 a nikoliv z původního geometrického plánu z roku 1968.

[6] Stěžovatelka se domáhala opravy vymezení hranic pozemků p. č. X a p. č. X již podáním ze dne 21. 8. 2012, přičemž katastrální úřad rozhodnutím ze dne 17. 7. 2013 potvrdil, že při obnově katastrálního operátu došlo k chybě v zobrazení hranic mezi parcelami p. č. st. X, st. X, X, X a parcelami p. č. st. X, X, X, což je zřejmé ze snímku obnovené katastrální mapy. Podkladem pro „zpřesnění“ hranice pozemků p. č. X a p. č. X se stal neměřický záznam č. X, ze kterého následně správní orgány vycházely, když posunuly hranici mezi pozemky p. č. X a X východním směrem a oba pozemky

pokračování

rozšířily. Toto svoje jednání katastrální úřad ospravedlnil tím, že nebyla překročena mezní odchylka výměry.

[7] Podle jejího názoru je určení kódu kvality a výpočet mezní odchylky výměry činností, ke které je zapotřebí odborných znalostí, a proto měl kontrolu mezních odchylek provést odborník z oboru geodzie, nikoliv soud. Překročení mezní odchylky stanovené provádějícím právním předpisem je podmínkou opravy chyby, pouze jednali se o nepřesnost ve smyslu § 36 písm. b) katastrálního zákona. Stěžovatelka se však domáhá opravy chyby vzniklé zřejmým omylem podle § 36 písm. a) katastrálního zákona, pro kterou není překročení mezní odchylky podmínkou opravy. Chybné polohové určení hranice předmětných pozemků přitom bylo tímto zřejmým omylem, neboť katastrální úřad přistoupil k vypracování neměřických záznamů č. 139 a č. 144 a opravu provedl, ale nesprávně.

[8] Stěžovatelka už v rámci správního řízení poukázala na záznam podrobného měření změn č. 116, označení zakázky 00-12/2010-79, PM-1048/2010. Změnu vkladu č. 116 v podobě snímku a seznam souřadnic odmítl katastrální úřad stěžovatelce předat. Z těchto důvodů měl tento dokument vyžádat krajský soud.

[9] Stěžovatelka následně polemizovala i s jednotlivými body rozsudku krajského soudu, u kterých zopakovala svoje předchozí argumenty a poukázala na to, že na základě geometrického plánu z roku 1990 nebyla do katastru nemovitostí zapsána pouze chata č. e. X, ale také pozemek X.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil s napadeným rozsudkem krajského soudu a odkázal na svoje rozhodnutí.

[11] Stěžovatelka zaslala k vyjádření repliku, v níž navrhla provedení důkazu znaleckým posudkem číslo 220-5/2019 nazvaným Rekonstrukce historické hranice, k. ú. X, vypracovaným Ing. Stanislavem Kutálkem, CSc., ze dne 1. 5. 2019, geometrickým plánem č. 98-1032/2007 ze dne 28. 6. 2007 a vytyčovacím náčrtem č. zakázky 172-91/2017 ze dne 31. 7. 2017.

III. Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[13] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. NSS však nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti, přičemž

na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS).

[14] Stěžovatelka spatřovala nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v jeho nesrozumitelnosti, neboť krajský soud podle jejího názoru nejdříve v bodě 44. rozsudku vyslovil, že nejsou splněny podmínky pro opravu chyby, neboť mezi vlastníky sousedních pozemků neexistuje dohoda, kudy přesně má hranice mezi pozemky vést. To podle jejího názoru znamená, že v katastrálním operátu je chyba, nelze ji však odstranit postupem opravy chyby podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona. Následně však krajský soud v bodě 55. uzavřel, že v katastrálním operátu při vyznačení předmětné hranice žádná chyba není.

[15] Není však pravdou, že by krajský soud nejprve uvedl, že k chybě katastrálního úřadu došlo, a následně toto tvrzení popřel. Krajský soud v bodě 44. srozumitelně vysvětlil, že nejsou splněny požadavky pro opravu chyby v katastrálním operátu, neboť „katastrální úřad vycházel z předložených podkladů, z ničeho se nepodává, že by mělo dojít k omylu některého z pracovníků správních orgánů a dále mezi vlastníky sousedních pozemků neexistuje shoda na tom, kudy přesně má hranice mezi pozemky vést. Správní orgány, aby vyloučily omyl katastrálního úřadu při jeho činnosti od roku 1968, který by měl za následek opravu chyby v katastrálním operátu, zkoumaly, zda mohlo dojít k případnému posunu hranice mezi pozemky parc. č. X a X a zda by případná změna hranice přesahovala zákonem předvídanou odchylku.“ Z tvrzení, že mezi vlastníky nemovitostí neexistuje shoda na vedení hranice mezi jejich pozemky, nevyplývá, jak se stěžovatelka domnívá, že tu došlo k chybě v katastrálním operátu, naopak z kontextu celého odstavce jednoznačně vyplývá, že krajský soud dospěl k názoru, že zde k žádnému pochybení nedošlo. Skutečnost, že nedošlo k žádné chybě katastrálního úřadu, krajský soud následně prokázal posouzením mezních odchylek stanovených katastrálním zákonem, resp. prováděcí vyhláškou. Jeho rozhodnutí je proto srozumitelné a vnitřně nerozporné a námitka jeho nepřezkoumatelnosti je nedůvodná.

[16] Následně NSS přistoupil k posouzení kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) až c) s. ř. s. a dospěl k závěru, že není důvodná.

[17] Ze správního spisu NSS zjistil, že dohodou o zřízení práva osobního užívání ze dne 3. 8. 1968 zřídil Místní národní výbor ve Strážisku Z. a L. N. právo osobního užívání pozemku parc. č. X v kat. ú. X. Geometrickým plánem ze dne 25. 7. 1968, č. GP 920-154-609/1968 (dále jen „geometrický plán z roku 1968“), byly vypočteny výměry pozemků parc. č. X a X, a to v měřítku 1:2880 a 1:500 a planimetricky. Stěžovatelka uzavřela dne 13. 10. 1975 kupní smlouvu, na jejímž základě koupila pozemek parc. č. X a na něm se nacházející chatu. Kupní smlouvou ze dne 6. 11. 1986 převedla svůj spoluvlastnický podíl k části chaty na pozemku parc. č. C a k tomuto pozemku. Chata č. e. 91 na pozemku parc. č. X byla dne 5. 4. 1988 zkolaudována.

[18] Dne 10. 12. 1999 požádala M. C. o provedení zápisu novostavby chaty č. e. 122 postavené na pozemku parc. č. X (který se nachází uprostřed pozemku parc. č. X) v kat. ú. X do katastru nemovitostí. Přílohou žádosti byl i geometrický plán ze dne 12. 6. 1990, č. GP 090924323,324 (dále jen „geometrický plán z roku 1990“), pro „zaměření

pokračování

pozemků st. 126 a 127 a oddělení pozemků parc. č. X a X“. Na tomto geometrickém plánu je zakreslena chata č. e. X a 122 a návrh nového vytyčení pozemků. Na jeho základě byla do katastru nemovitostí zapsána chata č. e. X, která je součástí pozemku parc. č. X.

[19] Dne 11. 2. 2008 stěžovatelka ohlásila budovu č. e. X na pozemku parc. č. X a X za účelem zapsání do katastru nemovitostí. V ohlášení uvedla, že se budova nachází na pozemcích parc. č. X a X. V doplnění uvedla, že „*v případě, že by nebylo možné zapsat celou stavbu na parc. č. X a X žádám o zapsání části chaty č. e. X na pozemku parc. č. X. V době, kdy byla prováděna stavba chaty jsme byli vlastníci obou pozemků – parc. č. X a X. Stavba byla dostavěna v roce 1985 a kolaudována v roce 1988. Hranice pozemků nebyly patrné a skutečnost byla zjištěna téměř po 20ti letech užívání nemovitosti*“. Přílohou ohlášení byl geometrický plán ze dne 20. 2. 2008, č. 103-40060/2008 (dále jen „geometrický plán z roku 2008“). V tomto geometrickém plánu byla chata č. e. X ve vlastnictví žalobkyně zakreslena tak, že zasahovala do pozemků parc. č. X i X. Na podkladě tohoto geometrického plánu byla budova č. e. X zapsána do katastru nemovitostí a vznikly nové parcely p. č. X (z parcely č. X) a X (z parcely č. X), na kterých byla budova evidována.

[20] Dne 27. 5. 2011 byla v k. ú. X vyhlášena platnost obnoveného katastrálního operátu. Obnova byla provedena přepracováním katastrální mapy z grafické formy do formy grafického počítačového souboru. Stěžovatelka proti obnově katastrálního operátu nevznesla námitky.

[21] Dne 21. 8. 2012 požádala stěžovatelka o opravu chyby v katastrálním operátu. Rozhodnutím ze dne 17. 7. 2013, sp. zn. OR-310/2012-709, katastrální úřad opravil v souboru geodetických informací geometrické a polohové určení hranic mezi parcelami č. X, X, st. č. X a parcelami č. X, X, st. č. X podle neměřického záznamu č. X a nevyhověl nesouhlasu stěžovatelky ze dne 30. 11. 2012 a 5. 12. 2012 s neprovedením opravy chyby v katastrálním operátu. Dne 18. 11. 2013 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. ZKI-O-43/720/2013/6/10-60, kterým zamítl odvolání stěžovatelky a rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 17. 7. 2013 potvrdil. Stěžovatelka proti rozhodnutí o odvolání nebrojila žalobou.

[22] Stěžovatelka dne 28. 4. 2016 podala druhou žádost, ve které požádala o opravu chybného „*geometrického a polohového určení nemovitostí parc. č. X, parc. č. X v katastrální operátu a chybných výměr v listinách pod stavbou č. e. 91, kat. ú. X*“. Dne 27. 5. 2016 jí katastrální úřad oznámil, že opravu na základě jejího návrhu ze dne 29. 4. 2016 neprovede. V podání ze dne 28. 6. 2016 stěžovatelka vyslovila nesouhlas s neprovedením opravy. Katastrální úřad proto následně dne 30. 6. 2016 vydal oznámení o zahájení řízení o opravě katastrálního operátu.

[23] Podle § 36 katastrálního zákona na *písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.*

[24] Krajský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil jak ke zřejmému omylu ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, tak k nepřesnosti ve smyslu § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona. Vyložil, jak je v judikatuře vykládán neurčitý pojem *zřejmý omyl*, a uvedl, že v souzeném případě o zřejmý omyl nejde. Zároveň posoudil, zda došlo k překročení mezních odchylek či nikoliv. Proti těmto závěrům vznesla stěžovatelka kasační námitky, neboť je podle ní evidentní, že ke zřejmému omylu došlo.

[25] V rámci výkladu pojmu *zřejmý omyl* nestačí pouze tvrdit, že evidence v katastru je chybná. Nejvyšší správní soud se výkladu tohoto právního pojmu v minulosti opakovaně věnoval. Byť se velká část jeho dosavadní judikatury vztahuje k předchozí právní úpravě opravy chyby v katastru zakotvené v § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, lze z této judikatury vycházet, jelikož právní úprava byla převzata do současného katastrálního zákona v téměř nezměněné podobě. Na mnohá přílehlavá rozhodnutí NSS zabývající se výkladem pojmu *zřejmý omyl* ve svém rozhodnutí již správně poukázal krajský soud, a NSS tedy na jeho výklad odkazuje a navazuje.

[26] V rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 7 As 71/2008 - 48, NSS k pojmu *zřejmý omyl* uvedl, že „§ 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona je nutno vykládat v tom smyslu, že se jedná o zřejmý omyl, kdy při zobrazení hranic pozemků v katastrální mapě dojde k tomu, že zakreslení v katastrální mapě není ve shodě s podklady pro zakreslení hranice. Katastrální úřad proto při posuzování toho, zda jsou zobrazení ve shodě s podklady, posuzuje pouze to, zda je takové zobrazení ve shodě s vlastnickými právy do té míry, že posuzuje zakreslení hranic v katastrální mapě s ohledem na obsah listin, které má k dispozici. Také v případě vytyčení hranic v terénu pracovník, který toto provádí, vychází ze stávajících údajů měřické dokumentace a pokud takové podklady nejsou k dispozici, tak vytyčení vychází ze zobrazení v katastrální mapě. Pokud dojde k vytyčení hranice v souladu s nezpochybnitelnými a správnými údaji v katastru a takto v terénu vytyčená hranice neodpovídá skutečně reálně v průběhu desítek let zaužívané hranici pozemků mezi vlastníky (např. plot), nelze tuto situaci řešit opravou katastrálního operátu. ‚Posunout‘ vytyčenou a v katastru vyznačenou hranici do polohy, v jaké ve skutečnosti probíhá, je možno jen v případě existence a doložení příslušných právních titulů katastrálnímu úřadu, které by k takovému novému vytyčení a novému zakreslení do katastrální mapy opravňovaly (dohoda vlastníků, soudní rozhodnutí civilního soudu). Pokud však dojde k vyznačení (a dle údajů v katastru k následnému vytyčení) hranice v důsledku zřejmého omylu, tedy dojde k rozporu zakreslení s obsahem podkladových listin, je na místě řízení ve věci opravy ve smyslu § 8 katastrálního zákona“. V rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 - 134, NSS uvedl, že „k opravě chyby v katastru nemovitostí podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona spočívající v nesprávně zakreslené vlastnické hranici může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, byla-li hranice zakreslena v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovou listinou a současně vlastníci hraničících pozemků průběh hranice nezpochybňují a v minulosti jej neměnili. Uvedené podmínky přitom musí být splněny kumulativně. Pokud by byl průběh hranice mezi vlastníky sporný, je o něm s konečnou platností oprávněn rozhodnout jen soud v nalézacím řízení k návrhu některého z vlastníků; katastrální úřad však v takovém případě opravu chyby provést nemůže.“

[27] Katastrální úřad je tudíž oprávněn opravit pouze takové údaje v katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu. Neurčitý pojem „zřejmý omyl“ obsažený v § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona je „třeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním

pokračování

případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Omyl je přitom charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 - 103, č. 2098/2010 Sb. NSS).

[28] K opravě chyby v katastru podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona tak může katastrální úřad přistoupit jen tehdy, pokud byla hranice mezi pozemky zakreslena v katastru v důsledku zřejmého omylu pracovníka katastru v rozporu s podkladovými listinami, které má k dispozici, a zároveň vlastníci hraničních pozemků průběh hranice nezpochybňují a v minulosti je neměnili; jinými slovy mezi vlastníky sousedících pozemků neexistuje spor o geometrické a polohové určení hranice. O omyl zřejmý se jedná pouze v případě, že je chyba v katastru naprosto evidentní. Tento omyl musí být zřejmý ve vztahu ke všem dotčeným subjektům, tj. vlastníkům sousedících pozemků. Chyby v katastru, při jejichž zjištění se katastrální úřad neobejde bez podrobného zkoumání právní a skutkové stránky případu, nejsou způsobeny zřejmým omylem. Vedle toho pouhý nesoulad mezi hranicí v katastru evidovanou a v terénu skutečně užívanou není důvodem pro opravu údajů zapsaných v katastru (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 1. 2011, č. j. 8 As 24/2010 - 112, a ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 307/2016 - 38).

[29] Ve shodě s výše uvedenými závěry NSS je též judikatura Nejvyššího soudu, který ve svém rozsudku ze dne 3. 1. 2005, sp. zn. 22 Cdo 1840/2003, uvedl, že „*pozitivní výrok o opravě chyb v katastrálním operátu neřeší otázku, kdo je vlastníkem určité nemovitosti, ale pouze otázku, kdo bude jako vlastník určitých nemovitostí v katastru nemovitostí evidován. Spor o vlastnictví nemůže být řešen a ani vyřešen katastrálním úřadem v řízení, v němž katastrální úřad rozhoduje o návrhu na provedení opravy dle § 8 katastrálního zákona. Případný spor o vlastnictví náleží do kompetence obecného soudu, který o něm rozhodne v občanském soudním řízení, upraveném v části třetí a čtvrté občanského soudního řádu, v němž se vlastník může např. bránit odkazem na vydržení vlastnického práva*“.

[30] Z průběhu správního řízení je zřejmé, že vlastnice sousedního pozemku, paní Wi, nesouhlasí s průběhem hranic tak, jak jej navrhuje stěžovatelka. Ostatně sama stěžovatelka v průběhu řízení několikrát konstatovala, že hranice je sporná. Podstatou její argumentace je právní názor, dle něhož právě v řízení o jejím nesouhlasu s opravou chyby v katastru měl být tento spor vyřešen, a *de facto* žádá, aby došlo k opravě opravy, majíc za to, že oprava byla katastrálním úřadem provedena zřejmým omylem nesprávně. To však je názor mylný.

[31] NSS s odkazem na shora uvedenou judikaturu uzavírá, že za situace, kdy je vlastníky sousedních parcel zpochybňován průběh hranice mezi parcelami, je vyloučen postup podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Jestliže nedojde k dohodě mezi hraničními sousedy, na řadu přicházejí jiné prostředky obrany, např. řízení před soudem

rozhodujícím občanskoprávní spory. Vznikne-li totiž spor o to, kudy probíhá hranice sousedících pozemků, není jistý ani rozsah vlastnického práva; k jeho posouzení nemají zeměměřické a katastrální orgány pravomoc, a tudíž o těchto otázkách nejsou povolány autoritativně rozhodovat ani soudy v řízeních přezkoumávajících postupy těchto orgánů v řízení dle soudního řádu správního.

[32] Kromě toho, jak krajský soud správně zhodnotil, ani z jednoho správního rozhodnutí neplyne, že by při stanovení hranic předmětných pozemků vycházely správní orgány z geometrického plánu z roku 1990. Tento geometrický plán sloužil toliko pro účely zápisu budovy č. e. X do katastru nemovitostí, přičemž nedošlo k posunutí hranice mezi pozemky parc. č. X a X. Správní orgány při posuzování věci a rozhodování o žádostech stěžovatelky o opravu chyby vyvozovaly hranici mezi pozemky parc. č. X a X vždy od jejího zakreslení v geometrickém plánu z roku 1968. V roce 2013 byl vypracován pro účely změny hranic neměřický záznam č. X, který však rovněž vycházel z geometrického plánu z roku 1968. Změny hranice mezi pozemky p. č. X a X navržené v geometrickém plánu z roku 1990 však nebyly realizovány, jak ostatně přiznává i sama stěžovatelka.

[33] NSS dále přezkoumal, zda neměly správní orgány přistoupit k opravě chyby v souladu s § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona, podle něhož lze na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opravit chybné údaje katastru, které vznikly nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem. Pro stanovení mezních odchylek je důležité nejprve určit kód kvality.

[34] Podle bodu 15.6 přílohy katastrální vyhlášky se kód kvality podrobných bodů určených digitalizací z katastrální mapy vedené na plastové fólii stanoví podle měřítka této mapy. Jak bylo uvedeno výše, je třeba při posouzení stanovených hranic vycházet z geometrického plánu a katastrálních map z roku 1968. Ty byly zobrazeny v měřítku 1:2880. V této souvislosti je důležité uvést, že v posuzované věci nebyly dány lomové body přímým zaměřením geodetickými metodami, ale zobrazením na mapě. Tato skutečnost vyplývá přímo z geometrického plánu z roku 1968, ve kterém je uvedeno, že výměry pozemků parc. č. X a X nebyly vypočteny z přímo měřených měř, ale planimetricky. Hranice mezi pozemky parc. č. X a X byla v současných mapách zakreslena na základě převedení fyzické mapy v měřítku 1:2880 do elektronické podoby, k zaměření lomových bodů v terénu tak nedošlo. Stěžovatelka sice zakoupila pozemek parc. č. X až po roce 1968, nicméně skutečnost, že k přímému měření měř tehdy nedošlo, jednoznačně vyplývá z textu geometrického plánu, kde jsou po slovu „vypočteny“ škrtnuta slova „z přímo měřených měř“ a za nimi je napsáno „planimetricky“. Stěžovatelka si tudíž této skutečnosti mohla být vědoma.

[35] V bodě 15.6 přílohy katastrální vyhlášky se stanoví, že pokud je měřítko mapy, ze které správní orgány vycházejí jako z původního podkladu, 1:2880, použije katastrální úřad při svých výpočtech kód kvality 8 se základní střední souřadnicovou chybou 1 m. Správní orgány tedy postupovaly správně, když za střední souřadnicovou chybu považovaly 1 m.

pokračování

[36] NSS dále přezkoumal výpočet mezní odchylky mezi výměrou parcely grafického počítačového souboru a výměrou v souboru popisných informací. Podle bodu 14.9 přílohy katastrální vyhlášky se mezní odchylka u kódu kvality 8 u nejméně přesně určeného lomového bodu na hranici parcely vypočítá jako $2,0 \times \sqrt{P + 20}$, kdy P je větší z porovnávaných výměr. Stěžovatelka namítala, že pozemek parc. č. X měl mít výměru nejméně 7 m² a má pouze 3 m². Mezní odchylka u uvedeného pozemku podle výše uvedeného vzorce je až 25 m². Tvrzené rozpory ve výměře pozemku parc. č. X tedy z mezní odchylky nevybočují, stejně tak jako u pozemků parc. č. X a X.

[37] Krajský soud rovněž správně vypočetl mezní polohovou chybu, která činí 2,82 m. Není pravdou, že krajský soud neodůvodnil, jak k tomuto číslu došel, ani proč zařadil pozemek stěžovatelky do kódu kvality 8, neboť krajský soud přehledně a logicky vysvětlil své závěry a nastínil i celý výpočet.

[38] Jak již NSS uvedl výše, geometrický plán z roku 1990 průběh hranice mezi pozemky neovlivnil. Následně pak proběhla oprava chyby na základě neměřického záznamu č. X, který však, jak je zcela zřejmé z tabulky přiložené na straně 9 rozhodnutí žalovaného, vycházel z geometrického plánu z roku 1968. Rozdíl délek v porovnání neměřického záznamu č. X a geometrického plánu z roku 1968 nepřekročil povolený mezní rozdíl, a nedošlo zde proto k pochybení. Jinak řečeno, opravuje se pouze „*taková chyba v geometrickém a polohovém určení, která přesáhne hodnotu mezní odchylky stanovenou v prováděcí vyhlášce. To znamená, že pokud by došlo ke změně (snížení) ve velikosti výměry parcely – v daném případě při obnově katastrálního operátu na základě nového geometrického a polohového určení nemovitosti a novým výpočtem provedeným s vyšší kvalitou resp. přesnější metodou (ze souřadnic podrobných bodů) – a rozdíl ve velikosti dosavadní a nové výměry by nepřekročil mezní odchylku stanovenou prováděcí vyhláškou, nejednalo by se o chybu v katastrálním operátu, ale pouze o zpřesnění výměry*“ (viz rozsudek NSS ze dne 7. 5. 2008, č. j. 9 As 78/2007 - 118).

[39] Lze tedy uzavřít, že skutečná výměra pozemku nebyla nezákonně dotčena změnou údajů o výměře v katastru nemovitostí v roce 2013.

[40] Stěžovatelka ani nemohla být jednáním či rozhodnutím katastrálního úřadu omezována ve svém vlastnickém právu. Podle § 496 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), *hmotná věc je ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu*. Vlastnické právo je tedy právem k určitému konkrétnímu hmotnému předmětu jako části vnějšího světa (zde k pozemku), nikoli právem k abstraktnímu předmětu vyjádřenému ve veřejném seznamu, zde v katastru nemovitostí, jenž je v § 1 odst. 1 katastrálního zákona definován jako *veřejný seznam, který obsahuje soubor údajů o nemovitých věcech vymezených tímto zákonem zahrnující jejich soupis, popis, jejich geometrické a polohové určení a zápis práv k těmto nemovitostem*. Věc, jež musí být chápána jako hmotný substrát ve vnějším světě (zde tedy pozemek sám o sobě), se nijak nezměnila, proto ani stěžovatelka nemohla dojít žádné újmy na svých ústavně zaručených vlastnických právech. Rozhodnutí vydané dle § 36 katastrálního zákona totiž nemá hmotněprávní, ale pouze evidenční účinky. Takové rozhodnutí proto v konečném důsledku nezasahuje do sféry hmotněprávních oprávnění a

povinností účastníků řízení, tím pádem ani do vlastnických práv stěžovatelů (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2012, č. j. 3 As 17/2011 - 371).

[41] Zároveň NSS neshledal žádný důvod pro to, aby určení bodu kvality či mezních odchylek mělo být svěřeno znalci. Podle § 127 odst. 1 o. s. ř. použitelného podle § 64 s. ř. s. „[z]ávisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce.“ Otázka potřebnosti znaleckého posudku je otázkou objektivní, v řízení odborných znalostí buď zapotřebí je, nebo tomu tak není (viz rozsudek NSS ze dne 5. 9. 2011, č. j. 8 As 41/2010 - 110). Rozhodující jsou okolnosti konkrétního případu a složitost posuzované problematiky. NSS však poukazuje na to, že podřazení jednoznačně označeného pozemku pod konkrétní kód kvality je otázkou, na jejíž zodpovězení není třeba odborných znalostí. Jak bylo vysvětleno výše, přiřazení kódu kvality stěžovatelčinu pozemku se odvíjí od skutečnosti, zda došlo k přímému vyměření bodů geodetickými metodami nebo zda k měření nedošlo, přičemž z geometrického plánu z roku 1968 jednoznačně vyplývá, že k přímému měření nedošlo. Zároveň se kód kvality odvíjí od měřítka mapy, tedy od skutečnosti i laikovi zjevné z geometrického plánu, neboť na něm je měřítko uvedeno. Stěžovatelka ostatně sama neuvádí, že by byl výpočet špatný či že by měřítko mapy bylo jiné. Za této situace proto NSS neshledal, že bylo namíste ustanovit pro určení bodu kvality či mezních odchylek znalce.

[42] Z těchto důvodů také NSS neprovedl jako důkaz znalecký posudek a související podkladové dokumenty předložené v replice k vyjádření žalovaného. Jak stěžovatelka sama v replice rozebírá, smyslem navrhovaných důkazů má být prokázat odchylky údajů evidovaných v katastru nemovitostí od skutečnosti, zejména od „historické hranice“, jíž se podle svého nadpisu věnuje předložený znalecký posudek. Výše však bylo podrobně rozebráno, že důvodem k opravě chyby v katastrálním operátu není pouhá tvrzená a prokazovaná nepřesnost údajů v katastru, ale pouze taková nepřesnost, která zároveň splňuje výše rozebrané podmínky písm. a) či písm. b) v § 36 katastrálního zákona. Naplnění těchto podmínek navrhované důkazy ze své povahy nemohou prokázat, jak plyne již z repliky, v níž jsou navrženy k provedení, a proto je soud jako důkaz neprovede.

[43] NSS neshledal v projednávané věci za nutné vyžádat si neměřický záznam č. X z roku 2010, jak požaduje stěžovatelka, neboť z kasační stížnosti nijak nevyplývá, co by jí chtěla prokázat. Jak vyplývá ze správního spisu, k posunutí hranic mezi pozemky parc. č. X a X došlo až v roce 2013 na základě neměřického záznamu č. X. Z téhož důvodu krajský soud nepochybil, pokud si záznam č. X nevyžádal sám.

[44] Lze tedy shrnout, že podstatná část argumentace stěžovatelky míří do věcného přezkumu sporu o vlastnické právo k předmětným pozemkům, který není katastrální úřad oprávněn provést. Pokud se stěžovatelka domnívá, že jí vlastnické právo náleží, musí se obrátit na civilní soud, např. se žalobou na určení hranic podle § 1028 občanského zákoníku, nikoliv využívat správní řízení o opravě chyby v katastrálním operátu k účelu, ke kterému svou

pokračování

povahou neslouží. Z těchto důvodů je postup správních orgánů ve věci nutno považovat za zákonný.

IV. Závěr a náklady řízení

[45] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[46] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému pak v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. června 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu